

Ὁρθοδοξία

«Τίς κοινωνία φωτι

πρὸς σκότος;»

καὶ Αἵρεσις

Ὁ Νηπιοβαπτισμὸς*

Ὁρθόδοξε ἀπαντήσεις σὲ προτεσταντικὸς ἰσχυρισμὸς

Πρωτ. Βασιλείου Ἀ. Γεωργοπούλου,
Ἐπικ. Καθ. Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀ.Π.Θ.

Τὸ ζήτημα τοῦ Νηπιοβαπτισμοῦ ἀποτελεσε πάντοτε ἀφορμὴ μόνιμης μομφῆς καὶ κατηγορίας, στὸν ἑλληνικὸ χῶρο, διαφόρων Προτεσταντικῶν κινήσεων κατὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἡ ἀπόρριψη τοῦ Νηπιοβαπτισμοῦ ἀπὸ τοὺς Ἑλληνες Προτεστάντες δὲν εἶναι πρόσφατο φαινόμενο. **Μαρτυρεῖται** ἤδη ἀπὸ τὸν 19ο αἰ., ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή δηλαδὴ τῆς παρουσίας Προτεσταντικῶν Κοινοτήτων στὸν ἑλλαδικὸ χῶρο¹.

Σύμφωνα, λοιπόν, μὲ κάποιους ἀπὸ τοὺς Ἑλληνες Διαμαρτυρόμενους, ὁ Νηπιοβαπτισμὸς ἀπορρίπτεται ὡς ἀντιβιβλικὴ διδασκαλία καὶ ὡς ἀνθρώπινη ἐπινόηση.

Ἀναφέρουν χαρακτηριστικά: «εἶναι ξεκάθαρο ὅτι τὸ βάπτισμα τῶν παιδιῶν εἶναι ἀντίθετο πρὸς τὴν διδασκαλία τῆς Καινῆς Διαθήκης. **Δὲν** ὑπάρχει καμμία ἐντολή, οὔτε παράδειγμα, οὔτε καὶ καμμία ἀπολύτως νύξη, ὅτι ἐβαπτίσθη νήπιο ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἢ τῶν μαθητῶν του»².

Μὲ ποιό ὅμως κριτήριον οἱ Ἑλληνες Προτεστάντες ἀπορρίπτουν τὸν Νηπιοβαπτισμὸ;

Σύμφωνα μὲ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τους, μοναδικὸ τους κριτήριον εἶναι ἡ Ἁγία Γραφή. **Ἰσχυρίζονται** ὅτι ὁ Νηπιοβαπτισμὸς στε-

(*) Ἐφημ. «Ὁρθόδοξος Τύπος», ἀριθμ. 2037/12.9.2014, σελ. 3. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

1. Βλ. Ἀρχιμ. Παν. Δουληγέρη, Ὁ αἰρετικὸς Καλαποθάκης ἢ ἔλεγχος τῶν ψευδοευαγγελικῶν, 1892, σελ. 192-195.

2. Βλ. Γ. Καρβουνάκη, Τὸ Βάπτισμα κατὰ τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ, στὸ Περ. «Σάλπιγμα», Ἰούλ.-Δεκ. 1992, σελ. 126.

ρεϊται άγιογραφικης θεμελιώσης.

Άς άξιολογήσουμε όμως αυτό τὸ ἐπιχείρημα.

1. Οἱ προτεσταντικὲς ἀντιφάσεις

Ἡ θέση τῶν Ἑλλήνων Διαμαρτυρομένων, ὅτι ὁ Νηπιοβαπτισμὸς στερεϊται άγιογραφικης θεμελιώσης, τοὺς φέρνει σὲ κάθετη ἀντίθεση μὲ τοὺς θεμελιωτὲς τοῦ Προτεσταντισμοῦ.

Στὰ χρόνια τῆς Μεταρρύθμισης τὴν ἀπόρριψη τοῦ Νηπιοβαπτισμοῦ τὴν ὑποστήριζαν μετὰ πάθους οἱ Ἀναβαπτιστές, δηλαδή, ἡ πλεόν ριζοσπαστικὴ πτέρυγα τῆς Μεταρρύθμισης.

Ἀπέναντί τους καὶ γι' αὐτὴν τους τὴν τοποθέτηση θὰ σταθοῦν μὲ ιδιαίτερη ἀυστηρότητα οἱ θεμελιωτὲς τοῦ Προτεσταντισμοῦ, ἔχοντας ὡς μοναδικὸ κριτήριον καὶ αὐτοὶ τὴν Ἁγία Γραφή.

• **Ο** Μ. Λούθηρος σὲ δύο βασικὰ κείμενά του, ιδιαίτερης βαρῦτητας, στὰ **Σμαλκαδικὰ Ἄρθρα** (Pars III, 5) καὶ στὴ **Μεγάλη Κατήχηση** (Pars IV) εἶναι σαφέστατος.

Ο Νηπιοβαπτισμὸς ἀναφέρει: **α)** εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν Ἁγία Γραφή, **β)** εἶναι ἀναγκαῖος καὶ **γ)** εἶναι ἀρεστὸς στὸ Θεό³.

• **Ο** Ἰ. Καλβίνος στὸ κλασικὸ δογματικὸ ἔργο του **Institutio Christianae Religionis** (IV, 16, 1-32), θὰ ἀναιρέσει ἓνα πρὸς ἓνα τὰ λογικὰ καὶ άγιογραφικὰ ἐπιχειρήματα τῶν Ἀναβαπτιστῶν.

Ο Καλβίνος, μάλιστα, θεωροῦσε τὴν προάσπιση τοῦ Νηπιοβαπτισμοῦ ὡς στοιχεῖο καθαρότητος τῆς χριστιανικῆς πίστεως ἀπὸ τὶς παραχαράξεις τῶν Ἀναβαπτιστῶν.

• **Ο** Ζβίγγλιος θὰ κινηθεῖ στὸ θέμα αὐτὸ στὴν ἴδια γραμμὴ μὲ τὸν Ἰ. Καλβίνο, ἐκφράζοντας τὶς ἀπόψεις του στὸ ἔργο του Vom Taufe, vom wiedertaufe und vom kindertaufe, τὸ ἔτος 1525.

Ο ἴδιος εἶχε προσπαθήσει σὲ τρεῖς δημόσιες συζητήσεις του, τὸ ἴδιο ἔτος, νὰ μεταπείσει ἡγετικὰ στελέχη τῶν Ἀναβαπτιστῶν, χωρὶς ὅμως ἀποτέλεσμα.

* * *

Ἐχοντας, λοιπόν, ὑπ' ὄψιν τὶς θέσεις τῶν θεμελιωτῶν τοῦ Προ-

3. Βλ. **Unser Glaube**. Bekenntnisschriften der evangelisch-lutherischen Kirche, 1986³, σελ. 486, 736-739. Πρβλ. **E. Hirsch**, Hilfsbuch zum Studium der Dogmatik, 1964⁴, σελ. 224.

τεσταντισμοῦ, καὶ συγκρίνοντάς τες μετὶς θέσεις τῶν Ἑλλήνων Προτεσταντῶν, βρισκόμαστε μπροστὰ σὲ μιὰ **μεγάλη ἀντίφαση**: νὰ ἐπικαλοῦνται ἀμφότεροι τὴν Ἁγία Γραφή καὶ νὰ ἀντιφάσκουν μεταξύ τους γιὰ τὸ ποῖα εἶναι ἡ θέση τῆς Ἁγίας Γραφῆς γιὰ τὸ ἴδιο θέμα.

Ἐπιπλέον, ἡ **ἀντίφαση** αὐτὴ γίνεται ἀκόμη μεγαλύτερη, γιὰτὶ μετὰ τὴν ἐπιβεβαίωση τῶν ἰσχυρισμῶν ποὺ παραθέσαμε τῶν Ἑλλήνων Προτεσταντῶν, οἱ ἰδρυτὲς τοῦ Προτεσταντισμοῦ καὶ πνευματικοὶ τους προπάτορες, ὑπερασπίζονταν ὡς θεῖο θέλημα ἀνθρώπινες ἐπινοήσεις καὶ ἀντιβιβλικὲς ἀπόψεις!

Γιὰ τὸν Ὀρθόδοξο Χριστιανὸ οἱ προτεσταντικὲς ἀντιφάσεις καὶ στὸ ζήτημα τοῦ Νηπιοβαπτισμοῦ εἶναι δηλωτικὲς τῆς μόνιμης δυσπερίγραπτης τραγωδίας τοῦ Προτεσταντισμοῦ.

2. Τὸ ἀγιογραφικὸ χωρίο Μάρκου ις' 16

Πρόκειται γιὰ τὸ ἀγιογραφικὸ χωρίο, τὸ ὁποῖο θεωροῦν ὡς τὸ κύριο ἐπιχείρημά τους ἐναντίον τοῦ Νηπιοβαπτισμοῦ. **Ματαίως** ὁμως...

Τὸ χωρίο κατανοεῖται μέσα στὰ θεολογικά του συμφραζόμενα καὶ ἀποτυπώνει μετὰ ἀκρίβεια τὸ προαπαιτούμενο, γιὰ νὰ γίνει κάποιος **ἐνήλικας** Χριστιανὸς μέσα σ' ἓνα ἐχθρικό περιβάλλον, ὅπως ἦταν αὐτὸ ὅταν ἄρχισε ἡ διάδοση τοῦ Εὐαγγελίου, ἀλλὰ καὶ γιὰ πολλὰ ἑκατονταετίες ἀργότερα λόγω τῶν διωγμῶν ἢ σήμερα στὸ χῶρο τῆς Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς.

Μὲ ποιά λογικὴ ἢ βασικὴ προϋπόθεση εἰσόδου στὴν Ἐκκλησία **γιὰ τὸν μὴ χριστιανὸ ἐνήλικα** εἶναι προαπαιτούμενο γιὰ τὸ νήπιο τῆς Χριστιανικῆς Οἰκογένειας;

Γιὰ τὴν Ὀρθόδοξη Πίστη, τὸ Μυστήριον τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος, ὄχι μαγικά, ἀναιρεῖ τὴν κληρονομία τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ θανάτου⁴.

Στὸ βρέφος δὲν ὑπάρχει προσωπικὴ εὐθύνη ποὺ νὰ ἀπαιτεῖ μετάνοια, ὅπως στοὺς ἐνήλικες.

• **Τὸ ἐν λόγω χωρίο**, λοιπόν, σὲ καμμιά περίπτωση δὲν ἀποτελεῖ ἀγιογραφικὴ μαρτυρία κατὰ τοῦ Νηπιοβαπτισμοῦ.

3. Ἀγιογραφικὲς μαρτυρίες γιὰ τὸν Νηπιοβαπτισμό

Ἄλλοτε ἰσχυρισμὸς ὅτι ὁ Νηπιοβαπτισμὸς στερεῖται

4. Βλ. Ν. Ματσούκα, *Δογματικὴ καὶ Συμβολικὴ Θεολογία*, Τόμος Β', 1988², σελ. 477.

ἐρείσματος στὴν Ἁγία Γραφή ἔχει ἓνα μεγάλο ἔλλειμα ἀληθείας.

Καὶ τοῦτο γιατί:

α) Ὑποτιμοῦν τὸ ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον τοῦ Θεανθρώπου γιὰ τὰ παιδιὰ (Ματθ. ιθ' 13-15).

β) Παραγνωρίζουν ὅτι τὸ Βάπτισμα ἀντικατέστησε τὴν ὀκταήμερο Περιπτομὴ πὺ γινόταν στὰ βρέφη καὶ ἦταν τύπος τοῦ Βαπτίσματος (Κολ. β' 11).

γ) Παραβλέπουν ὅτι ὁ Θεάνθρωπος δὲν ἔθετε προϋποθέσεις ἡλικίας γιὰ τὴν εἴσοδο στὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν (Ἰωαν. γ' 5).

δ) Ἀποσιωποῦν τὸ ὅτι οἱ Ἀπόστολοι βάπτιζαν οἰκογένειες, πὺ φυσικὰ εἶχαν παιδιὰ (Πράξ. ις' 14-15, Α' Κορ. α' 16).

ε) Πρέπει νὰ ἀποδείξουν ὅτι οἱ τρεῖς χιλιάδες ἄνθρωποι πὺ πίστευσαν καὶ βαπτίστηκαν μετὰ τὴν ὁμιλία τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου (Πράξ. β' 39-42) ἄφησαν τὰ παιδιὰ τους ἀβάπτιστα.

* * *

Ἡ ἰδική μας τελικὴ ἐπισήμανση πὺ ἀποδεικνύει ὡς ἱστορικὰ καὶ θεολογικὰ ἀτεκμηρίωτη τὴν Προτεσταντικὴ μομφὴ κατὰ τοῦ Νηπιοβαπτισμοῦ, θὰ εἶναι ἡ ἐπισήμανση τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου:

«οὐδαμοῦ τῆς Ἱερᾶς Γραφῆς φαίνεται ἢ ὅτι ὁ Χριστὸς διέταξε τὸν ἀποκλεισμὸν τῶν νηπίων ἀπὸ τοῦ Βαπτίσματος ἢ ὅτι οἱ Ἀπόστολοι κατὰ τὰς Ἀποστολικὰς αὐτῶν πορείας, βαπτίζοντες τοὺς προσερχομένους εἰς τὴν πίστιν ἐθνικούς, κατέλιπον ἀβάπτιστα τὰ ἑαυτῶν νήπια»⁵.

□

5. Βλ. Ἁγ. Νεκταρίου, *Μελέται περὶ τῶν θείων μυστηρίων*, 1990, σελ. 29.